

Työelämän laatu ja sosiaaliturva osasto/KH/tak

26.11.2015

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta

00102 EDUSKUNTA

Kuulemistilaisuus 27.11.2015

HE 106/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, sairausvakuutuslain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta sekä apteekkimaksusta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

HE 128/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta, sairausvakuutuslain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta sekä apteekkimaksusta annetun lain 2 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun hallituksen esityksen (HE 106/2015 vp) täydentämisestä

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä (HE106/2015 vp), joka koskee sairausvakuutuslakia, sairausvakuutuslain muuttamisesta annettua lakia sekä apteekkimaksusta annettua lakia ja hallituksen esityksestä (HE 128/2015 vp), jolla edellä mainittua esitystä täydennetään. Ehdotuksella pyritään leikkaamaan sairausvakuutuksen lääke-, sairaanhoito- ja matkakorvausmenoja vuodesta 2016 lukien.

Hallituksen esityksillä on tarkoituksena toteuttaa lääkekorvausmenoissa 25 miljoonan euron leikkaukset, matkakorvausmenoissa 25 miljoonan euron ja yksityisen sairaanhoidon korvauksissa 78 miljoonan euron leikkaukset vuodelle 2016.

SAK pitää valitettavana, että sairausvakuutuskorvauksiin kohdistuu toistuvia säästöjä. Vaikka täydentävällä hallituksen esityksellä (HE 128/2015 vp) puolitetaan alkuperäisen esityksen lääkekorvauksiin vuonna 2016 kohdistuva säästötavoite, alkuomavastuun ja lääkekohtaisten omavastuiden korottaminen lisäävät lääkkeiden käyttäjien maksuosuutta lääkkeistä. Vaikka omavastuun nousu keskimäärin on arvioitu olevan vain 12 euroa, on nousu osalla lääkkeitä käyttävistä henkilöistä selvästi suurempi. Tämä siirtynee ainakin osittain kuntien sosiaalitoimistojen maksettavaksi eikä vähennä julkisen talouden menoja. Lisäksi vakuutettujen lääkekustannusten nousu voi heijastua lääkkeiden käyttöön ja johtaa tarpeellisesta lääkityksestä tinkimiseen kustannussyistä.

Lääkealan toimijoille ehdotetaan kohdennettavaksi kustannusleikkauksista 12,5 miljoonaa euroa lääkekorvausjärjestelmän viitehintajärjestelmää laajentamalla ja ottamalla käyttöön lääkekustannusten palautusmalli. SAK pitää kohtuullisena, että lääkealan toimijat osallistuvat lääkekorvaussäästöjen toteuttamiseen osaltaan.

Ehdotettu matkakustannusten omavastuun korottaminen voi SAK:n näkemyksen mukaan siirtyä ainakin osittain kuntien maksettavaksi. Yksityisen sairaanhoidon korvaustason alentaminen voi osaltaan vaikuttaa terveyspalvelujen käyttöön ja lisätä palvelujen kysyntää julkisen terveydenhuollon puolella. Korvaustason alentamisen vaikutuksia ns. EU:n potilasdirektiivin kansalliseen tulkintaan olisi syytä myös arvioida.

Lisäksi sairausvakuutusrahastosta työtulovakuutuksen kuluina ehdotetaan käytettävän 4,5 miljoonaa euroa vuoden 2015 aikana käynnistyneiden ja käynnistyvien harkinnanvaraisten ASLAK- ja Tyk-kuntoutusten toteuttamiseen 2016. SAK kannattaa esitettyä ratkaisua harkinnanvaraisen kuntoutuksen osalta. SAK pitää kuitenkin tärkeänä, että jatkossa haetaan määräaikaisen sijaan kestävä ratkaisu työikäisten työkykyä tukevan, harkinnanvaraisen kuntoutuksen toteuttamiseen.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry